

ingediend op **1273** (2021-2022) – Nr. 4
29 juni 2022 (2021-2022)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Emmily Talpe, Paul Van Miert, Orry Van de Wauwer,
An Moerenhout en Annick Lambrecht

over het nemen van concrete maatregelen
voor de bescherming en versterking
van de Europese lgbtqi+-vrijheidszone

Documenten in het dossier:

- 1273** (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° de beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 122/1*);
- 2° de beleidsnota Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering 2019-2024 (*Parl. St. VI.Parl. 2019-20, nr. 141/1*);
- 3° de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, aangenomen op 10 december 1948;
- 4° het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten van 16 december 1966 en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van 19 december 1966, waarbij alle Europese lidstaten verdragspartij zijn;
- 5° artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie;
- 6° het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, aangenomen op 4 november 1950;
- 7° het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, ondertekend en afgekondigd door de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie op 7 december 2000 op de Europese Raad van Nice;
- 8° de mededeling van de Europese Commissie 'Een Unie van gelijkheid: strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers 2020-2025' (COM(2020)0698) van 12 november 2020;
- 9° verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat);
- 10° de resoluties van het Europees Parlement van 14 februari 2019, 18 december 2019, 16 januari 2020, 21 januari 2021, 11 maart 2021 en 8 juli 2021;
- 11° het in het Vlaams Parlement aangenomen voorstel van resolutie betreffende een krachtig signaal tegen de voortdurende schending van de fundamentele mensenrechten van de lhbtqi+-gemeenschap in Tsjetsjenië (*Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1894/1*) van 18 februari 2019;
- 12° het in het Vlaams Parlement aangenomen voorstel van resolutie betreffende de mogelijke invoering van de doodstraf voor homoseksualiteit in Oeganda (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 119/1*) van 6 november 2019;
- 13° het in het Vlaams Parlement aangenomen voorstel van resolutie over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitslatingen ten aanzien van lhbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 226/1*) van 20 februari 2020;
- 14° het in het Vlaams Parlement aangenomen voorstel van resolutie over geweld en discriminatie tegen lhbtqi+-personen (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 761/1*) van 30 april 2021;
- 15° het in het Vlaams Parlement aangenomen voorstel van resolutie over de rechten van de lhbtqi+-gemeenschap in Hongarije (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 865/1*) van 23 juni 2021;
- 16° het VN-rapport 'Violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity during the coronavirus disease (COVID-19) pandemic' van Victor Madrigal-Borloz, de onafhankelijke VN-deskundige inzake geweld en discriminatie op grond van seksuele geaardheid en genderidentiteit, van 28 juli 2020 (A/75/258);

- 17° de beleidsnota 'COVID-19: domestic violence against LGBTI people' van ILGA-Europe;
 - 18° de ILGA-2021 Rainbow Europe Map, gepubliceerd op 17 mei 2021;
 - 19° het memorandum van de commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa van 3 december 2020 over de stigmatisering van lgbti-personen in Polen;
 - 20° het debat in de commissie Actuele Zaken van het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa en de daaropvolgende verslagen 'Fact-finding report on the role of local authorities with regard to the situation and rights of LGBTI people in Poland' van 27 januari 2021, en 'Protecting LGBTI people in the context of rising anti-LGBTI hate speech and discrimination: The role of local and regional authorities' van 10 februari 2021;
 - 21° de verklaring van de Raad van Europa 'COVID-19: The suffering and resilience of the LGBT persons must be visible and inform the actions of States';
 - 22° het rapport 'Combating rising hate against LGBTI people in Europe' van de commissie Gelijkheid en Non-discriminatie van de Raad van Europa van 27 september 2021;
 - 23° de resultaten van de enquête 'Nog een lange weg te gaan voor lgbtqi-gelijkheid', uitgevoerd door het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) en gepubliceerd op 14 mei 2020;
 - 24° het rapport 'De impact van COVID-19 op LGBTI-personen: een oproep aan beleidsmakers' van çavaria;
- overwegende dat:
- 1° rechten van lgbtqi+-personen mensenrechten zijn;
 - 2° lgbtqi+ over de identiteit van een persoon gaat en geen ideologie is;
 - 3° Vlaanderen altijd een internationale voortrekkersrol heeft vervuld op het vlak van maatschappelijke aanvaarding en gelijke kansen en rechten voor lgbtqi+-personen, maar dat de strijd nog verre van gestreden is;
 - 4° het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie een grondrecht is dat verankerd is in de EU-verdragen en het Handvest, en dat volledig moet worden geëerbiedigd;
 - 5° alle Europese lidstaten op grond van het internationaal recht en de EU-verdragen de taak en de verplichting hebben om erop toe te zien dat de grondrechten worden geëerbiedigd, gewaarborgd, beschermd en gehandhaafd;
 - 6° de bestrijding van ongelijkheid in de EU een gedeelde verantwoordelijkheid is, die gezamenlijke inspanningen en maatregelen op elk bestuursniveau vereist, en waarin de lokale en regionale overheden een belangrijke rol spelen;
 - 7° de resolutie van het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa van 25 januari 2021 verwijst naar de verantwoordelijkheden van lokale overheden bij de bescherming van de rechten van lgbtqi+-personen;
 - 8° de ILGA-2021 Rainbow Europe Map een wijdverspreide en bijna volledige stagnatie onthult op het gebied van mensenrechten van lgbtqi+-personen;
 - 9° de ILGA-2021 Rainbow Europe Map aantoont dat België voor de vierde keer op de tweede plaats komt te staan, maar dat Polen voor het tweede jaar op rij de laagste score op het vlak van lgbtqi+-rechten heeft binnen de categorie van EU-lidstaten;
 - 10° in 2019 een honderdtal Poolse gemeenten en provincies heeft verklaard een lgbtqi+-vrije zone te zijn, maar dat sinds de dreiging van de EU om fondsen en subsidies in te houden, er verschillende Poolse provincies en gemeenten hun verklaring van lgbtqi+-vrije zone hebben ingetrokken;

- 11° in 2020 de gemeenteraad van de Hongaarse stad Nagykáta heeft beslist om de verspreiding van zogenaamde lgbtqi+-propaganda te verbieden en daarmee de eerste Hongaarse lgbtqi+-vrije zone werd;
- 12° Hongarije in juni 2021 een wet heeft goedgekeurd die het illegaal maakt om lgbtqi+-waarden te promoten bij minderjarigen, waarmee alle verwijzingen naar holebi- en transgenderpersonen in ruimtes waar minderjarigen aanwezig kunnen zijn, verboden worden. Hongarije heeft ervoor gekozen om die maatregelen te introduceren in een wet op kindermisbruik. Op die manier worden lgbtqi+-personen gestigmatiseerd doordat pedofilie wordt geassocieerd met de lgbtqi+-gemeenschap;
- 13° de Hongaarse premier Viktor Orbán in augustus 2021 een decreet heeft uitgevaardigd dat de verkoop beperkt van jeugdboeken waarin lgbtqi+-personen voorkomen. Vanaf september mogen die boeken niet meer verkocht worden in een straal van 200 meter rond scholen of kerken, en mogen ze niet meer in etalages of op zichtbare plaatsen in de boekenhandels liggen;
- 14° de Italiaanse senaat op 27 oktober 2021 een wetsvoorstel heeft verworpen dat lgbtqi+-haatmisdrijven bestraft;
- 15° er in het Poolse parlement een wetsvoorstel 'Stop lgbtqi+' is ingediend, dat de pridemarsen en andere lgbtqi+-bijeenkomsten wil verbieden en het Poolse parlement na een stemming op 29 oktober 2021 heeft besloten om verder te werken aan die wetgeving;
- 16° Rainbow Hub, het Bulgaarse lgbtqi+-centrum in Sofia, op 30 oktober 2021 werd geplunderd en vernield tijdens een event van de transgemeenschap. De Bulgaarse openbare aanklager heeft een verzoek ingediend om de wettelijke immuniteit van de extreemrechtse presidentskandidaat Boyan Rasate op te heffen nadat die ervan is beschuldigd deel uit te maken van de groep die verantwoordelijk is voor die aanval;
- 17° de Roemeense senaat in juni 2020 een wetsvoorstel heeft aangenomen dat activiteiten in verband met de genderidentiteitstheorie in een onderwijscontext verbiedt. De Roemeense president heeft echter geweigerd om de wet af te kondigen en het Roemeense grondwettelijk hof heeft in december 2020 verklaard dat de wet onverenigbaar is met de grondwet;
- 18° de oorlog in Oekraïne leidt tot een grote vluchtelingenstroom, waaronder ook lgbtqi+-personen die vluchten voor de Russische agressie;
- 19° verschillende internationale media melden dat trans personen en non-binaire personen uit Oekraïne worden tegengehouden aan de grens en grote moeite ondervinden om Oekraïne te ontvluchten;
- 20° effectieve controlemechanismen in de lidstaten in verband met de rechtsstaat en de democratie van cruciaal belang zijn voor de bescherming van de rechten van lgbtqi+-personen;
- 21° het niet gaat om een ideologische strijd tussen West- en Oost-Europa, maar om de schending van fundamentele rechten en vrijheden;
- 22° de discriminatie van lgbtqi+-personen een onderdeel is van een meer algemene verslechtering van de situatie van de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten in de betrokken lidstaten;
- 23° de Europese Commissie inbreukprocedures heeft opgestart, zowel tegen Hongarije voor de anti-lgbtqi+-wetgeving als tegen Polen voor het feit dat de Poolse autoriteiten onvoldoende reageren tegen de lgbtqi+-vrije zones;
- 24° de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen in de State of the Union 2020 heeft verklaard dat lgbtqi+-vrije zones onmenselijke zones zijn die niet thuishoren in de Europese Unie;
- 25° de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen in de State of the Union 2021 heeft verwezen naar een Europa dat één is in vrijheid en verscheidenheid, en waar samenlevingen zijn gestoeld op democratie en gemeenschappelijke waarden, maar heeft nagelaten te verwijzen naar het feit dat Europa ook een lgbtqi+-vrijheidszone is;

- 26° het werkprogramma van de Commissie voor 2022 'Europa samen sterker maken' niet verwijst naar concrete acties om van de Europese Unie daadwerkelijk een lgbtqi+-vrijheidszone te maken;
 - 27° het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten in zijn rapport van 14 mei 2020 op basis van een enquête bij meer dan 140.000 deelnemers aantoonde dat er de laatste zeven jaar weinig of geen vooruitgang is geboekt, maar dat er belangrijke verschillen bestaan tussen de Europese lidstaten;
 - 28° er procedures tegen Hongarije en Polen lopen krachtens artikel 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de zogenaamde artikel 7-procedures, maar dat die tot nog toe niet hebben geleid tot concrete resultaten en er geen vooruitgang wordt geboekt, maar dat de situatie in die lidstaten er alleen maar op achteruitgaat;
 - 29° achttien staatshoofden en regeringsleiders tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad van juni 2021 hebben verklaard de strijd tegen discriminatie van de lgbtqi+-gemeenschap voort te zetten;
 - 30° de beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 expliciet erkent dat de Vlaamse parlementaire diplomatie een onderdeel wordt van het internationale beleid inzake mensen- en vrouwenrechten, en meer bepaald door een plaats te geven aan de Vlaamse parlementaire activiteit binnen de Raad voor Europa;
- erkent en herbevestigt dat de Europese Unie een lgbtqi+-vrijheidszone is;
 - veroordeelt ten strengste alle vormen van geweld tegen lgbtqi+-personen, discriminatie van lgbtqi+-personen en schendingen van de rechten en vrijheden van lgbtqi+-personen, zowel actieve schendingen als het tolereren ervan, door overheden, staten of autoriteiten;
 - wijst erop dat het verzuim van de Raad om artikel 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie doeltreffend in te zetten, de integriteit van de gemeenschappelijke Europese waarden, het wederzijdse vertrouwen en de geloofwaardigheid van de Unie als geheel blijft ondermijnen en roept op tot een vooruitgang in de lopende procedures;
 - roept de Europese Commissie op om:
 - 1° als hoeder van de verdragen bijzonder waakzaam te blijven voor de terugval van de maatschappelijke aanvaarding en van de rechten en vrijheden van de lgbtqi+-gemeenschap in de Europese lidstaten;
 - 2° actie te ondernemen telkens als lidstaten de Europese waarden van artikel 2 van het Verdrag betreffende de Unie schenden, meer specifiek bij elke handeling van een lidstaat die tot discriminatie van de lgbtqi+-gemeenschap leidt, door middel van het toepassen van het rechtsstaatmechanisme en het opstarten van een inbreukprocedure;
 - 3° prioritair en effectief uitvoering te geven aan de Europese strategie voor gelijkheid van lgbtqi+-personen van 2020-2025, duidelijk en transparant te communiceren over de genomen maatregelen, onder meer door publieke campagnes te voeren, en het Vlaams Parlement daarover te informeren;
 - 4° samen met de Raad de horizontale Discriminatie richtlijn, meer bepaald het voorstel van 2 juli 2008 voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid, met spoed te deblokken;
 - 5° effectief werk te maken van een betere Europese wetgeving over antidiscriminatie, onder andere door transgender en intersekse personen expliciet te vermelden;

- 6° prioritair de richtsnoeren voor vrij verkeer van 2009 daadwerkelijk te herzien in 2022, zoals is bepaald in de LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025 van de Europese Commissie, wetgeving over de wederzijdse erkenning van relaties te initiëren, en de diversiteit van gezinnen te erkennen en te weerspiegelen en op die manier bij te dragen tot het vergemakkelijken van de uitoefening van het recht op vrij verkeer voor alle gezinnen en eenpersoonshuishoudens, ook regenbooggezinnen en eenpersoonshuishoudens van singles die tot de regenbooggemeenschap behoren;
 - 7° de enquêteresultaten en aanbevelingen in het rapport 'A long way to go for LGBTI equality' van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten van 14 mei 2020 grondig te analyseren, te rapporteren over hoe er verder mee aan de slag zal worden gegaan en welke concrete maatregelen er zullen worden genomen, en het Vlaams Parlement daarover te informeren;
 - 8° in het licht van de huidige vluchtelingenstroom door de oorlog in Oekraïne er streng op toe te zien dat lgbtqi+-vluchtelingen – in het bijzonder trans personen – worden toegelaten tot het Europese grondgebied, en dat de rechten en vrijheden van lgbtqi+-vluchtelingen in alle Europese lidstaten worden gewaarborgd, en de nodige stappen te zetten als er sprake zou zijn van discriminerende maatregelen;
 - 9° over de stand van zaken van de artikel 7-procedures tegen Hongarije en Polen een verslag in te dienen bij het Vlaams Parlement;
 - 10° het initiatief te nemen om, naar analogie van het jaarlijkse landelijke verslag over de rechtsstaat, een jaarlijks landelijk verslag voor te bereiden over de staat van de fundamentele rechten en vrijheden en het naleven en beschermen van de grondrechten in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie in de Europese lidstaten, waarin een specifiek hoofdstuk wordt gewijd aan de rechten en vrijheden van de lgbtqi+-personen;
- vraagt aan de Europese Commissie om deze resolutie te behandelen in het kader van de politieke dialoog en aan te geven hoe ze er rekening mee zal houden;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
- 1° op internationale fora en in bilaterale gesprekken:
 - a) alle mogelijke schendingen en inperkingen van rechten en vrijheden van de lgbtqi+-personen systematisch en krachtig te veroordelen;
 - b) ervoor te pleiten dat actief werk wordt gemaakt van de maatschappelijke aanvaarding van lgbtqi+-personen en als voortrekker goede praktijken aan te reiken om andere landen en regimes daarin bij te staan;
 - c) te pleiten voor de decriminalisering van de lgbtqi+-gemeenschap, in combinatie met het invoeren van antidiscriminatie- en beschermingsmaatregelen;
 - 2° te bekijken of en op welke manier, naar aanleiding van concrete feiten, lgbtqi+-organisaties in andere landen, zowel binnen als buiten de EU, kunnen worden ondersteund bij acties om de discriminatie van de regenbooggemeenschap tegen te gaan en hun maatschappelijke aanvaarding en integratie te bevorderen;
- vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie aan de Europese Commissie en het Europees Parlement te bezorgen.